

Zbor „Korjeni” dobitnik nagrade „Pro Cultura Minoritatum Hungariae”

FOTO: PETAR TEMMEL

3. stranica

U Vlačićima otvoren sportski teren

5. stranica

Senandrijski Dalmatini

10. stranica

Srce za život

14. stranica

„Biti Krabot je ponos“

Forum o položaju nacionalnih manjina u Pomurju ponovno je potaknuo vječito pitanje manjinskih zajednica: kako usporiti asimilaciju? Iz svoje povijesti znamo kako su pojedina povijesna razdoblja nakon raspada Austro-Ugarske Monarhije doprinijela asimilaciji hrvatske zajednice na našim prostorima, poslije svjetskih ratova, kada su mnogi morali tajiti da su Hrvati i kada je riječ „Krabot“ značila nešto pogrdno. U današnjem demokratskom društvu nacionalnim manjinama je zakonom zajamčeno pravo na uporabu i učenje materinskoga jezika u institucionalnim okvirima, njegovanje kulture itd. Mađarska vodi primjernu manjinsku politiku, no čini se da se proces asimilacije ne usporava. Iz generacije u generaciju slabi nacionalna svijest. Problem je vrlo složen, ubrzani tempo života mijenja ljude, nekadašnje vrijednosti više ne vrijede, slobodno kretanje ljudi po cijelome svijetu mami mlade na putovanja i upoznavanje drugih kultura, za boljom egzistencijom. Oni mladi koji nemaju čvrst osjećaj nacionalne svijesti nakon što provedu djetinjstvo u manjinskoj zajednici odlaze na školovanje, i (ako to nije manjinska ustanova) gube vezu sa svojom zajednicom i jezik, a time i interes za svim sadržajima koji se vezuju za zajednicu. Na forumu je naglašeno kako danas budućnost manjinske zajednice u mnogome ovisi o kvalitetnom školstvu. Zar doista samo školovanje u manjinskoj ustanovi može utjecati na mlađe naraštaje u toj mjeri da postanu svjesni članovi zajednice? Može li odgojno-obrazovna ustanova nadomjestiti obiteljski odgoj? Jer klica svijesti rađa se u obitelji, a bez te klice koja pušta čvrsti korijen ne može izrasti zdrava biljka. Upravo je na to ukazala jedna sudionica foruma, jer danas djeca u ustanove dolaze bez ikakvog jezičnog znanja, možda jezik i nauče na dosta dobroj razini, ali mnogima će taj jezik značiti samo još jedan strani jezik. Manjinske ustanove njeguju i manjinsku kulturu, no ukoliko se ne njeguje i u obitelji nakon napuštanja školske ustanove ona se gubi, a ti naraštaji je više neće prenijeti svojoj djeci. Sve češće razmišljam koliko će biti među potomcima naše zajednice onih koji će reći, da za njega „biti Krabot, to je ponos“, kao što mi je u razgovoru rekao jedan šesdesetpetogodišnjak. *Beta*

Glasnikov tjedan

je cilj amandmana osigurati učinkovitiju zastupljenost zastupnika/predstavnika narodnosti u Mađarskom parlamentu.

Kod izrade prijedloga važan aspekt bio je ne dovesti u pitanje autonomiju narodnosnih samouprava, prava Skupština narodnosnih samouprava, te jamčiti pravni lijek. Rekao je kako je trebalo usuglasiti različita stajališta narodnosnih zajednica te naći svima prihvatljiva rješenja te kako prijedlog podržavaju sve narodnosti. Dodao je da u demokraciji manjine ne mogu same ostvariti svoje interese ako većina nema sluha i ne pruža podršku. Naglasio je kako se amandmanom osiguravaju uvjeti da odluke koje se donose glede parlamentarnog predstavništva narodnosti ocrtavaju volju većine i budu u skladu sa zakonom.

Državni tajnik za vjerske i narodnosne veze Ureda predsjednika Vlade Miklós Soltész u svom eksponatu istaknuo je kako je narodnosna politika mađarske vlade uzorna, velikodušna i podržavajuća na europskoj razini. Ona može biti primjer i za Europsku uniju, koja tek riječima podržava narodnosti, ali kad je potrebna stvarna podrška izostaje, čemu je dokaz i inicijativa Minority SafePack. Istaknuo je kako je Vladin cilj omogućiti narodnosnim zajednicama življenje svoje narodnosne pripadnosti, što prati značajna Vladina potpora proteklih godina te kako Vlada podržava prijedlog izmjena Zakona o pravima narodnosti, jer se istim rješavaju pitanja koja se već dugo potiču.

Na sjednici Mađarskog parlamenta održanoj 18. svibnja raspravljalo se o prijedlogu izmjena Zakona o pravima narodnosti. Kako donosi MTI, narodnosni zastupnik Imre Ritter u svom istupu istaknuo je kako

U raspravi su sudjelovali i Zoltán Kovács (Fidesz), László Szászfalvi (KDNP), Koltman Brenner (Jobbik), Andrea Damm Varga (nezavisna zastupnica) i László Varga (MSZP). Kovács i Szászfalvi su istaknuli kako su narodnosti državnoopravni čimbenici te kako uživaju značajnu Vladinu potporu od 2010. godine. Kao primjer naveli su širenje kulturne autonomije, zajamčeno parlamentarno predstavništvo, kako je narodnosna politika 2010. godine stavljena na nove temelje, a Zakon o pravima narodnosti iz 2011. ukinuo takozvani „etnobiznis“, te kako je od tada potpora ušesterostručena, a broj škola u rukama narodnosti povećao se za osam puta pa život narodnosnih zajednica u Mađarskoj danas „cvjeta“ i nalazi se pred novim mogućnostima.

„Mađarski parlament na sjednici održanoj 18. svibnja raspravljao je o prijedlogu izmjene Zakona o pravima narodnosti.“

Zastupnik Brenner skrenuo je pozornost na položaj narodnosnog odgoja i obrazovanja i položaj nastave materinskog jezika te pozvao na davanje potpore naseljima u kojima žive pripadnici narodnosti, iz kojih se ljudi iseljavaju, a pučanstvo stari.

U svom istupu zastupnik Varga je naglasio kako je MSZP odlučan u zaštiti narodnosnih prava i njihovom ostvarenju i proširenju, dok je nezavisna zastupnica Damm Varga nazvala mađarski model podupiranja sustava narodnosnih institucija jedinstvenim u svijetu, dodavši kako se djelovanje istih u proteklim godinama razvijalo. Naglasila je važnost parlamentarnog predstavništva narodnosti, a osvrćući se na prijedlog izmjena Zakona dodala je kako predložene izmjene podižu u rang zakona praksu koja se i sada odvija u vakodnevnom životu narodnosnih samouprava.

U završnom obraćanju zastupnik Ritter rekao je kako je amandman jedan dobar kompromis, dodavši kako su u sadašnjem i prošlom parlamentarnom ciklusu svi prijedlozi koji se tiču narodnosti prihvaćeni jednoglasno ili skoro jednoglasno.

Branka Pavić Blažetin

Martinački ženski pjevački zbor „Korjeni” dobitnik nagrade „Pro Cultura Minoritatum Hungariae”

U pronedjeljak, 17. svibnja u prostorijama Bugarskog kulturnog doma povodom Svjetskog dana kulturne raznolikosti, dijaloga i razvoja – koji se obilježava 21. svibnja – uručena je prestižna nagrada za narodnosnu kulturu „Pro Cultura Minoritatum Hungariae”, koju dodjeljuje opći zamjenik predsjednika mađarske Vlade i ministar bez portfelja odgovoran za nacionalnu politiku, vjerska i narodnosna pitanja Zsolt Semjén. Među ovogodišnjim dobitnicima na prijedlog Saveza Hrvata u Mađarskoj je martinački ženski pjevački zbor „Korjeni”. Priznanje je preuzela voditeljica zbora Kristina Gregeš Pandur. Nagradu je u društvu državnog tajnika odgovornog za crkvene i narodnosne odnose Miklósa Soltésza uručio Zsolt Semjén. Priredbi su među ostalima nazočili predsjednica Hrvatske samouprave Martinaca Đurđa Gregeš Sigečan, načelnik sela Levente Várnai, glasnogovornik hrvatske nacionalne manjine u Mađarskom parlamentu Jozo Solga i predsjednik Hrvatske državne samouprave Ivan Gugan.

Nagradu „Pro Cultura Minoritatum Hungariae”, koju je 2005. godine utemeljio Mađarski prosvjetni institut, posljednjih godina dodjeljuje opći zamjenik predsjednika Vlade i ministar bez portfelja za nacionalnu politiku, vjerska i narodnosna pitanja Zsolt Semjén. Nagrada se dodjeljuje za istaknuta postignuća u području očuvanja i unapređenja kulturne baštine i materinskog jezika te doprinos suživotu naroda Karpatskog bazena (primjerice, u kulturnom i javnom životu, obrazovanju, narodnosnim medijima, u području neprofesionalnih umjetničkih aktivnosti i unapređenju narodnosne kulture) pojedincima i organizacijama koje pripadaju nekoj

Kristina Gregeš Pandur i Đurđa Gregeš Sigečan

od priznatih narodnosti. Uz nagradu se dodjeljuju spomen-medalja i počasna diploma. Broj nagrađenih svake godine može biti najviše 13, prema broju priznatih narodnosti u Mađarskoj. Zsolt Semjén je u svom prigodnom govoru među ostalim rekao da narodnosti u Mađarskoj predstavljaju i njeguju posebno, sebi svojstveno bogatstvo vrijednosti. „Misija mađarskih narodnosti je da budu vjerne svojoj neponovljivoj baštini, da je čuvaju i prenose, jer ona je vrijednost koju samo oni mogu dati svojoj matiči, Mađarima i sveopćem čovječanstvu”, naglasio je Semjén. Zamjenik predsjednika Vlade pojam „manjina” smatra „krajnje nesretnim i nedostojnim”, jer neizbježno asocira na manju vrijednost, „iako narodnosti u Mađarskoj nipošto nisu manje vrijedne”. Istaknuo je da malobrojnost pojedinih narodnosti ne mora značiti da one nisu značajne po svojoj kulturi, duhovnosti i vrijednosti, pridodavši kako pojam „narodnost” smatra prikladnijim od manjine, jer nam govori da je narodnost dio svoje matice i mađarskog naroda. Upozorio je na činjenicu da Ustav govori kako su autohtone narodnosti u Mađarskoj državotvorni čimbenici i poput Mađara koji žive izvan državnih granica neodvojiv i sastavan dio mađarskog naroda.

Dobitnici nagrade „Pro Cultura Minoritatum Hungariae” 2021. godine su sljedeći: za istaknutu ulogu u zajednici, kulturnom i vjerskom životu slovenske zajednice uz rijeku Rabu Sándor Bedics; za požrtvovni rad na očuvanju rumunjske narodnosne kulture i brizi o talentima Mihály Cserháti; za istaknutu ulogu u zajednici i kazališnoj kulturi Slovaka u Pilišu Levente Galda; nastavnica glasovira poljskog podrijetla Izbella Darska Havasi za njegovanje Chopinova opusa i brigu o darovitim studentima konzervatorija za izvanredne rezultate u istraživanju i prikazu kulture satmarskih Švaba Dezső Kardos; za organizaciju kazališnih predstava i istaknutu ulogu u ukrajinskoj kulturi Alekszandra Kormányos; za

uzoran rad u razvitku kulturnog i društvenog života mađarskih Roma Árpádné Kovács; za istaknut rad u mađarskoj bugarskoj vjerskoj zajednici i sakralnom glazbenom životu Ivan Jordanov Micov; za njegovanje tradicionalne mohačke tamburaške škole i ulogu u promicanju južnoslavenske narodne glazbe orkestar „Poklade”; za ulogu u očuvanju i promicanju glazbene kulture grčke narodnosti u Mađarskoj Janula Stefanidu; za neusporedivu ulogu u armenskoj kulturnom životu i brizi o jeziku dr. László Szám; primijenjeni umjetnik i slikar jedinstvenog stila, koji neumorno radi na ugledu rusinske kulture Sándor Szmolár, te za neusporediva dostignuća u očuvanju i širenju podravinske narodne glazbe i pjesme martinački pjevački zbor „Korjeni”. Kako se navodi u obrazloženju, zbor je osnovan prije četvrt stoljeća, a članovi zbora sami su prikupljali, obrađivali i objavljivali hrvatsku folklornu građu svoga zavičaja, koja je predstavljena široj javnosti tijekom njihovih brojnih nastupa u zemlji i inozemstvu. Priznanje je preuzela voditeljica zbora Kristina Gregeš Pandur.

Martinačkom pjevačkom zboru „Korjeni” želimo mnogo uspjeha, tuzemnih i inozemnih nastupa!

Kristina Goher

Potpora za obnovu i postavljanje novih križeva krajputaša

Državno tajništvo za odnose s vjerskim zajednicama i narodnostima i Fond „Gábor Bethlen“ početkom godine objavili su poziv za dostavu projektnih ideja za obnovu, odnosno postavljanje novih križeva krajputaša tijekom 2021. godine u krugu bugarske, grčke, hrvatske, poljske, njemačke, armenske, rumunjske, rusinske, srpske, slovačke, slovenske i ukrajinske narodnosti, referentne oznake NKER-KP-1-2021. Projekti su se mogli prijaviti do 1. ožujka 2021. godine. Za projekte koji će se ostvariti u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. godine moglo se tražiti najmanje 200 000, a najviše 3.000 000 forinti.

Ovih dana na mrežnoj stranici Fonda „Gábor Bethlen“ objavljena je odluka o dodjeli potpore za obnovu i postavljanje novih križeva krajputaša koji imaju važnu ulogu u vjerskom životu narodnosti u Mađarskoj. Sveukupno je dodijeljeno 110 350 000 forinti, od čega je hrvatskoj zajednici odobreno 25 550 000 forinti za ukupno 32 projekta. Samo jedan projekt dobio je maksimalan iznos, jedan nešto manje, a jedan milijun forinti, dok je za druge dodijeljeno po 650 000 forinti.

Potpore za obnovu i postavljanje novih križeva krajputaša dodijeljena sljedećim ustanovama i organizacijama:

Hrvatska samouprava Narde 3 000 000 forinti
 Hrvatska samouprava Hrvatskih Šica 2 700 000 forinti
 Hrvatska samouprava Dombóvára 1 000 000 forinti
 Hrvatska samouprava Mišljenja 650 000 forinti
 Hrvatska samouprava Letinje 650 000 forinti
 Hrvatska samouprava Drávatamásija 650 000 forinti
 Hrvatska samouprava Pustare 650 000 forinti
 Hrvatska samouprava Surdukinja 650 000 forinti
 Hrvatska samouprava Čavolja 650 000 forinti
 Hrvatska samouprava Zalske županije 650 000 forinti
 Hrvatska samouprava Gornjeg Četara 650 000 forinti
 Hrvatska samouprava Kaniže 650 000 forinti
 Hrvatska samouprava Sukita 650 000 forinti
 Hrvatska samouprava Udvara 650 000 forinti
 Hrvatska samouprava Erčina 650 000 forinti
 Hrvatska samouprava Kerestura 650 000 forinti
 Hrvatska samouprava Mlinaraca 650 000 forinti
 Hrvatska samouprava Serdahela „Stipan Blažetin“ 650 000 forinti
 Hrvatska samouprava Šeljina 650 000 forinti
 Hrvatska samouprava Čeprega 650 000 forinti
 Hrvatska samouprava Petrovog Sela 650 000 forinti
 Hrvatska samouprava Sajke 650 000 forinti
 Hrvatska samouprava Lotara 650 000 forinti
 Hrvatska samouprava Brlobaša 650 000 forinti
 Hrvatska samouprava Potonje 650 000 forinti
 Hrvatska samouprava Kukinja 650 000 forinti
 Hrvatska samouprava Pogana 650 000 forinti
 Hrvatska samouprava Petribe 650 000 forinti
 Hrvatska samouprava Mohača 650 000 forinti
 Hrvatska samouprava Fičehaza 650 000 forinti
 Hrvatska samouprava Sepetnika 650 000 forinti
 Hrvatska samouprava Sigeta 650 000 forinti

Pripremio: S.B.

Radni sastanak Saveza državnih narodnosnih samouprava

Savez državnih narodnosnih samouprava 21. travnja održao je radni sastanak u Bugarskom kulturnom domu u Budimpešti. Nazočni predsjednici i članovi parlamentarnog Odbora za narodnosti raspravljali su o prijedlogu državnog proračuna za 2022. godinu, te nacrtu prijedloga izmjena Zakona o pravima narodnosti br. CLXXIX. iz 2011. godine. Na dnevnom redu sastanka našle su se i sljedeće teme: izvješće o proteklom razdoblju, usvajanje plana rada za 2021. godinu, utvrđivanje iznosa članarine za 2021. godinu, a pod točkom dnevnog reda „Razno“ raspravljalo se o prijenosu školske imovine, sastanku s državnim tajnikom za javno obrazovanje Zoltánom Maruzsom, o kojem je sudionike izvijestila predsjednica Državne samouprave Nijemaca u Mađarskoj Ibolya Hock, o prijedlogu programa medijskih stipendija govorio je predsjednik Hrvatske državne samouprave Ivan Guban, dok je iskustva suradnje s Fondom „Gábor Bethlen“ predstavio predsjednik Bugarske državne samouprave Dančo Musev. hg

UDRUGA BARANJSKIH HRVATA ORGANIZIRA OMLADINSKI KAMP ZA DJECU I UNUKE (OD 13-18 GODINA) ČLANOVA UDRUGE.

MJESTO: VLAŠIĆI

VRIJEME: 25.-30. SRPNJA.

CIJENA: 1000 KUNA

PRIJAVE SE OČEKUJU DO 31. SVIBNJA, NAKON TOGA, AKO IMA MJESTA MOGU SE PRIJAVITI I DRUGI ZAINTERESIRANI NA TEL. BROJU 06203980514 KOD MARIJANE BALATINAC.

KAMP FINANCIJSKI POTPOMAŽE:

NTAB-KP-1-2021/1-000094 (potpora: 500 000 ft)

U Vlašićima otvoren sportski malonogometni teren

U Vlašićima je 7. svibnja svečano otvoren sportski malonogometni teren. Na svečanom otvorenju sudjelovali su predstavnici Grada Paga na čelu s gradonačelnikom Antom Fabijanićem i njegovim suradnicima, predsjednik MO Vlašići Slave Žunić, te predstavnici mađarske delegacije, predsjednik Hrvatske državne samouprave Ivan Gugan, glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu Jozo Solga i direktor Pansiona „Zavičaj” Tibor Radić.

Projekt uređenja malonogometnog terena u Vlašićima financirao je Grad Pag te je postavljena umjetna trava, uređeni su golovi i postavljene nove mreže kao i stupovi za zaštitnu mrežu oko igrališta. U sklopu sportskog igrališta u Vlašićima predviđeno je i košarkaško igralište te je dogovoreno da će njegovo uređenje uz Grad Pag sufinancirati i Hrvatska državna samouprava koja će nabaviti i postaviti novi koš za košarku. Dobro će to doći i za djecu u hrvatskim kampovima koje organizira KPC i odmaralište

Foto: LILLA R.

Hrvata u Mađarskoj, te za posjetitelje Pansiona „Zavičaj”. Kako je izjavio predsjednik HDS-a Ivan Gugan, siguran je kako će uređeno malonogometno igralište biti na radost djece koja sudjeluju u kampovima hrvatskoga jezika u Pansionu „Zavičaj”, kao i brojnim gostima, a raduje i svako uljepšavanje prostora u Vlašićima.

„S predstavnicima Hrvatske državne samouprave dogovoreno je da će se sredinom mjeseca srpnja u Pansionu „Zavičaj” u Vlašićima organizirati boravak za djecu osnovnoškolskog uzrasta iz Grada Petrinje. Trošak smještaja snositi će Hrvatska državna samouprava, a Grad Pag će im organizirati obilazak paških znamenitosti i muzeja te izlet brodom kako bi djeci koja su prošla strahote potresa u Petrinji uljepšali boravak u Pagu”, rekao je gradonačelnik Grada Paga Ante Fabijanić.

pag.hr/ Branka Pavić Blažetin

BUDIMPEŠTA

Narodnosni odbor Mađarskog parlamenta na sjednici održanoj 4. svibnja između ostalog raspravljao je o prijedlogu dopune Zakona koji predstavlja podlogu rada Zaklade za istraživanje povijesti i društva Srednje i Istočne Europe. Odbor je formulirao novu točku Aneksa Zakona s dopunom o povijesnim, političkim, i društvenim istraživanjima u Mađarskoj i Srednjoj i Istočnoj Europi u dvadesetom stoljeću, uključujući komunizam te diktature Srednje i Istočne Europe u 20. stoljeću, s napomenom kako

treba istraživati i predstavljati povijest 19. stoljeća, istraživati i analizirati činjenice mađarske, srednjoeuropske i istočnoeuropske povijesti, politike i društva, uključujući povijest autohtonih manjina u datoj regiji. Članovi odbora su se složili kako predmet istraživanja čine istraživanje povijesti manjina u Mađarskoj u 20. stoljeću, društveni položaj, obilježja manjinskih zajednica, suživot većinske zajednice i manjinskih zajednica, istraživanje demografskog, gospodarskog, političkog i kulturnog položaja te političke aktivnosti manjinskih zajednica u Mađarskoj.

Članovi Odbora raspravljali su i o nacrtu izmjene i dopune Zakona o pravima narodnosti koji će Odbor podnijeti kao samostalan prijedlog Mađarskom parlamentu.

hg

Foto: AZ ORSZÁGGYŰLÉS SAJTÓIRODÁJA

Planovi Santovačke hrvatske samouprave

Godina u znaku istaknutih obljetnica Obilježavanje 60. godišnjice smrti i 120. rođenja istaknutog rodoljuba, književnika i odvjetnika dr. Miše Jelića

Hrvatska samouprava Santova slično drugima početkom godine uz proračun prihvatila je i Plan rada i programa za 2021. godinu, ali zbog pandemije koronavirusa i uvedenih protuepidemijskih mjera te zabrane javnih okupljanja, koja je na snazi od jeseni prošle godine, u prvih pet mjeseci nije mogla ostvariti niti jednu od niza već tradicionalnih priredaba s ciljem njegovanja materinskog hrvatskog jezika, tradicije i jačanja nacionalnog identiteta. Tako je izuzev mise i blagoslova svijeća 2. veljače izostalo obilježavanje Svijećnice, blagdana mjesne šokačko-hrvatske zajednice, a nije priređen ni tradicionalni Marindanski bal. Tom prigodom trebala je biti obilježena i 25. godišnjica prijateljske suradnje s Općinom Petrijevci u Republici Hrvatskoj, koja je započela još 1996. godine. Nisu mogle biti obilježene ni obljetnice istaknutih osoba rođenih u Santovu, 60. obljetnica smrti književnika, odvjetnika i istinskog rodoljuba dr. Miše Jelića, 30. obljetnica novinara i književnika Branka Filakovića, te 20. obljetnica smrti pedagoga, književnika i društvenog djelatnika Stipana Blažetina. Nisu održane ni omiljene i vrlo posjećene duhovne vježbe hrvatske zajednice za Uskrs, koje imaju dugu tradiciju, kao ni planirano obilježavanje 12. ožujka, spomendana mjesne hrvatske zajednice, kao sjećanje na događaj iz 1899. godine, u spomen na napuštanje katoličke vjere i prelaska u pravoslavlje dijela santovačkih Hrvata. Tim povodom planirano je školsko natjecanje u kazivanju stihova i proze, kao i gostovanje Hrvatskog kazališta iz Pečuha. Za razliku od prošle godine zajednica hrvatskih vjernika ipak je mogla u crkvi izvesti pjevanje Muke ili Pasije na hrvatskom jeziku na blagdan Cvjetnice, te druge crkvene običaje poput pjevanja Alepa ili Plača proroka Jeremije. Iako se približavamo blagdanu Duhova, nažalost, i ove godine će zbog epidemiološke situacije izostati stari pučki običaj, tradicionalna ophodnja šokačkih kraljica, koja će biti obilježena samo virtualno, putem društvene mreže.

Među planovima u sljedećem razdoblju, ukoliko to epidemio-

loška situacija bude dopuštala, Hrvatska samouprava na blagdan Svetog Trojstva želi organizirati tradicionalno judsko hodočašće, a u lipnju gostovanje crkvenog zbora na Županijskom hrvatskom danu i misi povodom spomendana biskupa Ivana Antunovića u Kalači. Već po tradiciji uoči blagdana Male Gospe, u rujnu će se održati 12. hrvatsko hodočašće bačkih Hrvata i prijateljskih zajednica u Marijanskom svetištu na santovačkoj Vodici, koje je na inicijativu Hrvatske samouprave pokrenuto još 2010. godine. Hrvatska samouprava dva puta bila je i domaćinom te suorganizatorom Državnog hrvatskog hodočašća. Riječ je o županijskoj priredbi koja se ostvaruje u suradnji i s potporom Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije, te mjesnih hrvatskih samouprava koje djeluju u županiji.

Dio izostalih priredbi u nekom obliku pokušat će se ostvariti do kraja godine, tijekom ljeta i jeseni. Između ostalog trebalo bi se održati i predstavljanje nove knjige Živka Mandića pod naslovom „Od Ogulina do Budima“. Ukoliko bude moguće tijekom jeseni obilježiti će se 80. godišnjica rođenja Stipana Blažetina (24. listopada) i 15. godišnjica smrti glazbenog pedagoga i glazbenika Stipana Pančića (21. studenog), a u prosincu se planira obilježavanje 120. godišnjice rođenja dr. Miše Jelića, svojevrzni Jelićev dan, koji će se ostvariti kao zajednički program bačkih Hrvata.

Osim spomenutih kulturnih sadržaja ove godine Santovačka hrvatska samouprava planira obnoviti spomenik dr. Miši Jeliću u seoskom Parku slobode i znanosti te postaviti spomen-ploču pjesniku, novinaru i kulturnom djelatniku Marku Dekiću. Osim toga samouprava će podržati i sudjelovanje mladih u tamburaškom kampu u Orfuu.

U proračunu za 2021. godinu već po tradiciji predviđena je i financijska podrška radu Hrvatskog vrtića, osnovne škole i učeničkog doma u Santovu i Santovačke župe, a po ugovoru sa županijskom i mjesnim hrvatskim samoupravama u Bačkoj i financiranje zajedničkih programa. S.B.

KALAČA-KAČMAR

Nadbiskup kalačko-kečkemetski dr. Balázs Bábel 26. lipnja u kalačkoj prvostolnici na svečanoj misi s početkom u 10 sati zaredit će za svećenika đakona bunjevačkog podrijetla Szabolcsa Tomaskovitya, rodom iz Kačmara. Mladu misu u svom rodnom Kačmaru služiti će 2. srpnja u župnoj crkvi, s početkom u 17 sati. Prije mise oko 15.45 polazi procesija vjernika do kuće mladomisnikovog djeda i bake.

BAJA-VODICA

Župa svetog Antuna Padovanskog planira obnovu klupa u svetištu na bajske Vodici. S obzirom na financijske gubitke uzrokovane epidemijom koronavirusa pokrenula je akciju prikupljanja donacija, očekujući pomoć vjernika i svih onih kojima je pri srcu ovo poznato svetište. Prema predračunu cijena jedne klupe je oko 12 000 forinti. Donacije se mogu uplatiti osobno u župnom uredu u radnom vremenu ili doznačiti na bankovni račun župe: 11732033-20024011.

SANTOVO

S obzirom na epidemiološke mjere Mjesna samouprava Santova kao i prošle godine umjesto prigodnog programa u povodu Međunarodnog dana djeteta 29. svibnja organizira skupljanje otpada na području naselja i okruženja. Na zajedničku akciju očuvanja prirode i zaštite okoliša pozivaju se djeca, pedagozi i roditelji. Okupljanje je ujutro u 9 sati na srednjem seoskom Trgu Flóriana Alberta, a polazak po grupama u 9.30. Organizatori će osigurati vreće za skupljanje otpada i zaštine rukavice, a po povratku u 12 sati sudionike pozivaju na zajednički ručak.

Iz kozarskog narodnosnog vrtića

Kozarska Hrvatska samouprava svake godine priređuje ženske poklade. Ove godine zbog pandemije koronavirusa nije bilo poklada, ali su zato djeca hrvatske skupine kozarskog hrvatskog narodnosnog vrtića sa svojim odgajateljicama u hrvatskoj skupini obilježila tradiciju kozarskih ženskih poklada. A kako? Izabrali su dan za zamišljeni program. Otvorili su svoj „lijepi sanduk“ koji se nalazi u prostoriji hrvatske skupine na vidljivom mjestu, i u kojem uvijek ima prelijepih iznenađenja. Ovu „šokačku škrinju“ hrvatskoj skupini kozarskog hrvatsko-njemačko-mađarskog vrtića poklonila je Marica Kovačević Katić prije dvije godine. U njemu se sada drži narodna nošnja koju je za polaznike skupine prije nekoliko godina sašila Hrvatska samouprava Kozara na čelu s Anom Crnković Andresz i poklonila vrtiću za 70. godišnjicu otvaranja Vrtića u Kozaru.

„Kao i uvijek kada otvaramo taj sanduk djeca zadivljeno gledaju suknje, oplečke, kecelje i prsluke“, reklo su mi odgajateljice Tünde Adrić Jekl i Gordana Križić. Tako je bilo i ovaj put. S radošću su obukli nošnju. „Svrstali smo se po parovima i krenuli po hodnicima vrtića kao nekadašnja povorka. Na početku reda stajao je jedan dječak u ruci s harmonikom-igračkom. Zapjevali smo: „Vesela je šokadija...“ Djeca ostalih grupa začuđeno su gledala kroz vrata na nas. Kada smo se vratili u svoju grupu, govorili smo djeci o nekadašnjim pokladama koje su mogle posjećivati samo žene. Naučili smo i sljedeću pjesmicu:

„Maskenbal, maskenbal,
Svatko voli maskenbal.
Iza maske lice kriti,
Netko drugi, drugi biti.“

Nakon toga za dobro raspoloženje zamijenili smo odjeću: jedna djevojčica obukla je mušku, a jedan dječak žensku odjeću. To im se jako sviđalo. Usto smo cijelo prijepodne slušali hrvatsku glazbu i plesali. Dan je protekao u takvom dobrom raspoloženju, reklo su mi odgajateljice Tünde Adrić Jekl i Gordana Križić.

Branka Pavić Blažetin

Poziv za pokretanje predmetne nastave hrvatskog jezika u Šiklošu

Jedan od najvažnijih ciljeva ponovno utemeljene Hrvatske samouprave Šikloša bilo je i ostalo postavljanje nastave hrvatskoga jezika na nove temelje i organizacija nastave hrvatskoga jezika u gradskim odgojno-obrazovnim institucijama. Na izborima 2019. izabrano je tročlano zastupničko tijelo koje je nastavilo s ostvarivanjem započetog. Predsjednica Timea Bockovac, zamjenica predsjednice Ágnes Tolnai i zastupnica Željka Vargović Lowescher rade punom parom. Raznolike i žive mogućnosti učenja hrvatskoga jezika posljednjih godina koristi sve veći broj učenika Osnovne škole „Dorottya Kanizsai“ u kojoj hrvatski jezik predaje nastavnica Ágnes Tolnai. Trenutno kružok hrvatskoga jezika pohađa četrdesetak učenika. Hrvatska samouprava podržava sve aktivnosti koje doprinose unapređenju učenja hrvatskog jezika. Tako je 2020. godine od Državnog tajništva za narodnosne i vjerske odnose pri Uredu predsjednika Vlade dobivena potpora u iznosu od milijun forinti kojom je u Osnovnoj školi „Dorottya Kanizsai“ uređena učionica, točnije hrvatski jezični kabinet. Učenici koji pohađaju hrvatski kružok udžbenike, radne bilježnice i sav potreban materijal dobivaju besplatno. Troškove snosi Hrvatska samouprava. Samouprava i škola zajedničkim snagama rade na reorganizaciji nastave hrvatskog jezika. Zahvaljujući sporazumu stvoreni su uvjeti za uvođenje podučavanja hrvatskog jezika i književnosti kao narodnosnog predmeta, u pet sati tjedno, uz jedan sat narodopisa. Podučavanje bi trebalo početi 2022./2023. školske godine. Za to je potrebno najmanje osam učenika upisne dobi u prvom razredu, koji će započeti školovanje 2022./23. godine. Roditelji trebaju predati zahtjev kako bi njihova djeca mogla pohađati nastavu hrvatskog kao narodnosnog predmeta. Prijave treba predati Hrvatskoj samoupravi Šikloša. Kontakt: 7800 Siklós, Kossuth tér 1., hrsamoupravasiklos@gmail.com.

B.P.B.

Tri studije o Hrvatima u Mađarskoj

Nova knjiga Živka Mandića „Od Ogulina do Budima”

Živko Mandić zasigurno je jedan od najistaknutijih istraživača naše prošlosti i jedan od najplodnijih, ako ne i najplodniji sakupljač povijesne, kulturne, usmene i pisane, posebno imenske baštine podunavskih Hrvata u Mađarskoj. Do sada je objavio dvanaest samostalnih knjiga, a u nakladi budimpeštanske Izdavačke kuće „Croatica” početkom 2021. godine objelodanjena je njegova najnovija, trinaesta po redu knjiga pod naslovom „Od Ogulina do Budima – Studije o Hrvatima u Mađarskoj”.

Seobe Hrvata iz zapadne Hrvatske na područje Ugarske

Prva od tri studije na temu *Seobe Hrvata iz zapadne Hrvatske na područje Ugarske* sažima autorova istraživanja o, našoj javnosti manje poznatim, seobama Hrvata iz ogulinskoga kraja na područje Ugarske. Kako u uvodnim napomenama ističe autor „uzroci odseljavanja Hrvata bili su nerijetko i gospodarske naravi. Među seobe te vrste spada i ona iz ogulinskoga kraja 1715. godine”, o čemu je pisalo više hrvatskih autora.

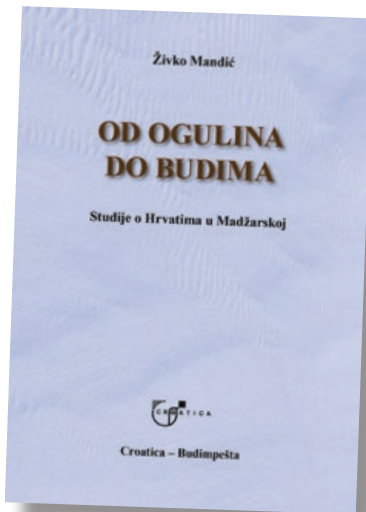
Mandić navodi riječi Mile Magdića iz njegove monografije *Topografija i povijest Ogulina* (Zagreb, 1926.): „Godine 1715. u Ogulinu i okolici vladala je ljuta glad. Narod (...) se tužio na skupoću soli (...) te na samovoljni postupak ogulinskoga kapetana grofa Adama Purgstala i na njegova slugu (...) koji je mita i globe pobirao za svojega kapetana”. Kako zaključuje autor Živko Mandić „Izlaz iz toga teškog stanja dio naroda vidio je u preselidbi u Srijem i okolicu Pečuha. Spomenuti Magdić dalje izvješćuje da je stanoviti Miladin Rupčić 27. ožujka 1715. godine iz uprave biskupskih imanja u Pečuhu donio „pismenu potvrdu o tome da će naseljenici kroz tri godine biti slobodni od svih daća.”

O tome što ga je ponukalo na daljnja istraživanja u uvodnim napomenama Živko Mandić piše sljedeće:

„Dakako, tjerala me znatizelja da saznam što god o njihovoj daljnjoj sudbini, da doznam točno kamo, u koja je naselja taj iseljenički val odveo rečene naše sunarodnjake. Je li sličnih odseoba bilo i prije, odnosno poslije 1715. godine? Kako bih dobio pouzdan odgovor, valjalo je proučiti matične knjige mnogih katoličkih župa, napose onih u mađarskom dijelu Baranje, te one u Tolni i Bačkoj. Osim toga neizostavni su bili i razni državni, županijski popisi stanovništva, koje međutim treba primiti sa zadržkom jer mnogi popisivači (i mađarski i njemački) skloni su bili naš živalj prešutjeti, zanemariti. Zbog iznimno škratih povijesnih podataka trebao sam se osloniti ponajprije na prezimena, jer su ona najpouzdaniji pokazatelji podrijetla danih obitelji.”

Predmet i rezultate svojih istraživanja predočava nam sljedećim riječima:

„Sve ovo mnoštvo doseljenika nastanjeno je uglavnom na biskupijskim i velikaškim posjedima, gdje je itekako bila potrebna radna snaga. Njihovu je doselidbu osobito podupirao pečuški biskup Matija Ignac Radonić, ponajvećma stoga da bi povećao omjer katolika u svojoj biskupiji. Glede rasprostranjenosti, naši sunarodnjaci iz zapadnog dijela Hrvatske najviše su se nastanili u mađarskom dijelu Baranje, čak u 63 naselja; u Bačko-kiškunskoj županiji u šest; u vojvođanskom dijelu Bačke u tri; u Tolnan-

skoj županiji u četiri i u hrvatskom dijelu Baranje u jednom naselju. Dakle, „Ogulinci” su u 78 naselja, sela i gradova, dulje ili kraće vrijeme živjeli i svojim radom oplemenjivali ova ugarska područja.” Osim toga, kako dodaje autor, „Ogulince” nalazimo čak i u okolici Budima, u Pešti, Budimskoj tvrđavi, Ečki (Etyek), Erčinu (Ercsi), Turbalu (Törökbalint) i Senandriji (Szentendre).

U posebnom poglavlju naslovljenom *Naselja gdje susrećemo „Ogulince”* autor nam donosi niz zanimljivih povijesnih podataka o Hrvatima i naseljima u kojima su se „privremeno ili stalno nastanili doseljenici iz spomenutih hrvatskih krajeva.

Studija je obogaćena i poglavljem *Abecedni redoslijed „ogulinskih” prezimena* u kojem bilježi ne samo hrvatska prezimena, već i u kakvu se obliku, u kojem naselju, i kada prvi put javljaju. Posebno označava i skupinu prezimena „kod kojih se posve sigurno ne može odrediti jesu li uistinu „ogulinska” ili domorodačka, jer i kod starosjedilaca, šokačkih i bošnjačkih Hrvata, javljaju se neki *isti prezimenski oblici*”.

Uz to na kraju studije autor daje i opširan popis literature.

Hrvatska imena naselja u Mađarskoj

Druga studija Mandićeve nove knjige s gore navedenim naslovom predstavlja nam šaroliko bogstvo hrvatskih imena mađarskih službenih toponima. Ona je dio njegova višedesetljednog vrijednog sakupljačkog rada čime je otrgnuo zaboravu djelić golemog jezičnog blaga većeg dijela Hrvata u Mađarskoj.

O tome što ga je navelo na sakupljanje hrvatskih oblika mađarskih službenih oblika između ostalog napominje:

Trenutak za pjesmu

*Veslo je prošlo kroz vodu u kovitu
crnih ledenih iglica*

**Ušao sam u sobu i našao te kako spavaš
tako nepomična da mi se učinilo kao da si mrtva.
Da živimo i dvjesto godina uvijek bi ostalo stvari
koje nismo stigli reći jedno drugom.**

Tomica Bajsić

„Spoznaja da nam kopne ne samo svekolike umotvorine nego nam se osiromašuje, odnosno posve gubi i jezik, potakla me je i na prikupljanje bitne sastavnice našega jezika: hrvatskih imena mađarskih službenih toponima. U posljednja tri desetljeća prošloga stoljeća, radi skupljanja pučkih umotvorina i imenske građe Hrvata u Mađarskoj, posjetio sam sva naselja gdje stanuju naši sunarodnjaci. Pritom, srećom, nisam propuštao priliku da od kazivača doznam kako zovu okolna, pa i udaljenija naselja gdje našega življa nije bilo ni u prošlosti, odnosno gdje se on već odnario. Tako se skupilo podosta građe koja je već prerasla u svojevrsnu zbirku, a koja bi mogla poslužiti kao prilog pučkom nazivlju naselja. Time kanim potaknuti i ostale sakupljače kako bismo, uz etnike i kjetike, tvorene od imena naselja u kojima žive Hrvati, dobili što cjelovitiju sliku toponimske građe, jer ne smijemo smetnuti s uma da su i ta imena sastavnicom našega jezika. Njihovo je skupljanje važno i stoga što se oni brzo gube iz uporabe, što danas punim životom žive samo u jeziku ljudi starije životne dobi, a pripadnici mlađih naraštaja poznaju najčešće samo njihove službene oblike.“

Prema uvodnim napomenama, autor nam iznosi podatke o naseljenim mjestima, gradovima, selima, zaseocima koje pripoćuje po županijama i u redosljedu s početnim službenim (mađarskim) imenom, zatim navodi hrvatsko ime danoga mjesta kako ga izgovaraju Hrvati u bližoj ili daljoj okolici, nadalje etnik ili naziv muškog i ženskog stanovnika prema mjesnom imenu, te oblik kjetika ili pridjev od mjesnog imena, a uz to na kraju još i ime naselja gdje je dani podatak zabilježio. Podatke navodi u obliku i s naglaskom kako ih je sam od kazivača čuo, a nisu akcentuirani oni koje je našao u literaturi, arhivskoj građi. Posebno je označio i ona naselja u Mađarskoj gdje i sada žive Hrvati, tamo je podatke zabilježio od mještana Hrvata.

Osim od kazivača, Mandić se oslanja i na pučke umotvorine te arhivsku građu, osobito crkvene matične knjige, razne popise stanovništva, katastarske zemljovide, gruntovnice i drugo. Zbog istoga smatra važnim i prikupljanje mikrotoponima, hidronima ili pučkih imena voda (jezera, rijeka), gora, brda, raznih drugih predjela, pa i imena naselja u susjednim zemljama u okruženju. Osim toga vrlo su vrijedne bilješke u kojima nam pripoćuje brojne zanimljive informacije bitne za razumijevanje pojedinih imena, vrijedne za potpunije upoznavanje zabilježene građe.

Na kraju dodaje i Značajnije pojave, koje svjedoče o iznimnoj jezičnoj, jezikoslovnoj i stručnoj potkovanosti autora, te istančano osjećaju za duh i zakonitosti jezika, a sve to znanstvenim pristupom na zavidnoj razini.

„Naš je čovjek, ne znajući mađarski, za izgovor teška službena imena naselja – kako smo vidjeli – nastojao što je moguće više prilagoditi svojem jeziku. Budući da potanka i sveobuhvatna raščlamba glasovne prilagodbe mađarskih toponima nadilazi namjenu ovoga rada, osvrnut ću se samo na neke zanimljivije i značajnije pojave.“ Pri tome dodaje i opisuje naglasni sustav, glasovne promjene, piše o promjeni odnosno prilagodbi suglasnika i samoglasnika, te ostalim i drugim promjenama, tvorbi i drugome.

Na kraju nam daje i popis literature kojom se koristio, od najstarije do najnovije.

Hrvati u Budimu i okolici

Trećom studijom, ujedno i najopširnijom koja zauzima drugo dio ove knjige, s naslovom Hrvati u Budimu i okolici daje nam kratak pregled povijesti Hrvata na području današnje Budimpešte kroz stoljeća, od njihove doselidbe do danas, od 13. stoljeća,

te u vrijeme i poslije turskih osvajanja do danas. Posebno se osvrće na povijest Hrvatima najnaseljenijih dijelova glavnoga grada, primjerice na čepeljske i tabanske Hrvate, kao i na djelatnost bosanskih franjevac.

U sljedećem poglavlju Živko Mandić iznosi osnovne podatke o Hrvatima u okolnim naseljima, daje nam kratak prikaz naselja u Peštanskoj i Fejerskoj županiji s osnovnim povijesnim podacima, doselidbi, popisu pučanstva i drugim pojedinostima. Pri tome opširnije govori o naseljima gdje su se oni očuvali do danas, a u kojima djeluju i hrvatske samouprave, iako već samo najstariji govore svoj jezik, a mlađi ponajčešće samo po koju riječ: Andzabeg (Érd), Bata (Százhalombatta), Erčin (Ercsi), Senandrija (Szentendre). Tome dodaje i naselja u kojima je nekada živio manji broj Hrvata.

Svoj rad o Hrvatima u Budimu i okolici Živko Mandić obogaćuje onomastikom i toponomastikom Hrvata u Budimu i okolici, rječnikom osobnih imena, prezimena i nadimaka.

Kako napominje autor, u rječniku se nalazi 2160 imena, od toga ženskih 420. Pretežna im je većina u hipokorističnom obliku. Narodnih imena, ženskih i muških skupa, 3456 prezimena, jednako tako navodi pisane potvrde danoga prezimena, označava naselja i godinu njihova prvog javljanja, a ona zabilježena od kazivača obogaćuje i označavanjem naglasaka. K tome dodaje i rječnik nadimaka, kako prikupljene u nekim rukopisima pohranjenim najčešće u župnim pismohranama, a pretežito u terenskim istraživanjima kojih je 1128. Uz popis obiteljskih i osobnih nadimaka, nerijetko dodaje i njihov spoj sa službenim prezimenom, katkad i kraće objašnjenje te naselje gdje su zabilježeni. U rječniku toponima i mikrotoponima zabilježeno je 766 toponima.

Slijedi dodatak u kojem autor piše o važnijim značajkama govora Hrvata u okolici Budima, te dodaje popis dušobrižnika hrvatskoga puka u Budimu i okolici, ponajviše u 18. stoljeću. Na kraju autor još daje i vrijedan popis broja kazivača, većinom rođenih krajem 19. ili početkom 20. stoljeća. Trebamo spomenuti iznimno vrijedne bilješke kojima Živko Mandić sve tri studije dodatno obogaćuje brojnim i zanimljivim podacima.

Zacijelo će i ova knjiga Živka Mandića biti zanimljivo štivo za sve one koje se zanimaju za našu povijesnu, jezičnu baštinu, ali jednako tako i poticaj za daljnja istraživanja. Ona predstavlja bogatu jezičnu, povijesnu i kulturnu riznicu našega naroda koja je spašena u zadnji čas, jer danas bi je bilo ne samo teško već i nemoguće zabilježiti, barem ne u ovakvom obimu i obliku kako je to učinio Živko Mandić.

Stipan Balatinac

Senandrijski Dalmatini proslavili sv. Ivana Nepomuka

U četvrtak, 13. svibnja na Magarećem brdu ispred kipa sv. Ivana Nepomuka okupili su se senandrijski Dalmatini kako bi proslavili svog sveca zaštitnika. Okupljene je pozdravio predsjednik Hrvatske samouprave Senandrije Đuro Benković, dok je o svecu zaštitniku ispovjednika, dobroga glasa, mostova, mlinara, ribara, voda i šutnje govorio etnolog dr. György Balázs. Potom su se svi spustili do Dunava i po starom običaju položili vijence u valovitu rijeku. Prigodi su među ostalima nazočili dogradonačelnica Judit Magyar i predsjednik Slovačke samouprave Senandrije Gábor Vanyák.

Kip sveca zaštitnika Ivana Nepomuka

U polušali bismo rekli tog kišnog dana nad senandrijskim Dalmatinima su bdjeli „sveti“, nekoliko minuta prije slavlja prestalo je kišiti. U popodnevrim satima ispred kipa sv. Ivana Nepomuka na Magarećem brdu, na križanju Ulice Temető i Ulice Béle Bartóka okupilo se dvadesetak mještana. Većinom su to bili Dalmatini koji su se s brda već odavno preselili u druge gradske četvrti.

Život i legende, sudionici slušaju predavanje etnologa dr. Györgya Balázsa

Za mnoge je to bio pomalo nostalgican posjet, s tužnim slikama današnjice. U uskim ulicama na mjestu starih kuća izgrađene su nove, modernije, ili su pročelja dobila posve drugo lice. Razgovaralo se o minulim vremenima, obiteljima i obrtnicima kojih više nema. Ali, usprkos tome, svi su bili sretni i željni okupljanja, druženja i razgovora. Prisutne je pozdravio predsjednik Hrvatske samouprave Senandrije Đuro Benković, naglasivši da samouprava želi oživjeti stare običaje i praznike Dalmatina, među ostalim i proslavu sveca zaštitnika Ivana Nepomuka, koji se štuje u većini gradova uz rijeke. O zaštitniku ispovjednika, dobroga glasa, mostova, mlinara, ribara, voda i šutnje govorio je etnolog dr. György Balázs, koji prvenstveno istražuje povijest mlinova i bavi se projektiranjem mlinskih kotača i mehanizama. Poznato je kako kipovi sv. Ivana Nepomuka obično stoje na mostovima i kod mlinova pa se s pravom postavlja pitanje, kako se svetac našao u niši na Magarećem brdu? Prema legendi umirovljeni mlinar se s obitelji preselio u kuću u Ulicu Béle Bartóka i kip ponio sa sobom. Nakon toga skulptura je doživjela pravu avanturu. U kuću se 70-ih godina uselila druga obitelj i kip je oštećen, te nakon

rekonstrukcije premješten u muzej. Postoje razne predaje o tome kako je kip vraćen na brdo, prema jednoj nije uveden u muzejski inventar pa se mogao „lako“ iznijeti i postaviti u nišu. Ivan Nepomuk bio je svećenik čije su propovijedi obratile mnoge. Na dvoru kralja Vaclava IV. radio je kao savjetnik i odvjetnik siromašnih. „Kod njega se ispovijedala kraljica, kojoj je savjetovao da strpljivo podnosi tešku narav svoga supruga. Prema legendi kralj je bio jako ljubomoran i htio je doznati od Ivana kraljičinu ispovijed. Ali, on je to uporno odbijao, jer kao svećenik nije smio odati ispovjednu tajnu. Zato ga je kralj noću dao baciti s mosta Karla IV. u Vltavu,“ rekao je etnolog dr. György Balázs, pridodavši kako je Ivana Nepomuka papa Inocent XIII. proglasio blaženim, a Benedikt XIII. svetim. Svetac se obično prikazuje u reverendi i roketi, s biretom na glavi, držeći prst na ustima, na-

Slijeva: dogradonačelnica Judit Magyar, predsjednik Đuro Benković, vlasnik restorana Péter Szalai, ispred predsjednik Slovačke samouprave Senandrije Gábor Vranýák, suvlasnik Zoltán Pásztor i Erzsi Vanyák

glašavajući time vrijednost šutnje ili dužnost čuvanja povjerene tajne. Nakon zanimljivih priča i legendi svi su kušali domaće vino i pogače s krumpirom koje je pripremila Erzsika Vanyák, te nepomučku ili češku pitu, koju su pripremili polaznici Škole kuhanja i gastro radionice „Ínyeház“. Posebno se zhvaljujemo vlasnici škole Krisztini Kovács.

Druženje je nastavljeno na plutajućem restoranu Riverside gdje je skupina dočekana rakijom i pogačicama. Predsjednik Benković se zahvalio svima i u znak sjećanja na sveca zaštitnika spustio vijenac na rijeku, što je učinio i predsejdnik Slovačke samouprave Senandrije Gábor Vranýák. Lijepo i sadržajno druženje sudionici su okončali riječima „Vidimo se na proslavi Ivandana!“

Kristina Goher

Križevski pondiljak u četarskoj Gori

Tamás Várhelyi: „Mi smo jako malo marijansko svetište u žitku svitske crikve, ali za našom molitvom stoji veliko oduševljenje, velika žilavost i veliko zaufanje u Blaženoj Divici Mariji...”

Negda svoj dan Križevski dani su se začeli u četarskoj crikvi u nedilju, pondiljak je ostao za skupno spravišće uz molitvu u Gori pri kapeli, a treći dan je pozvao u Nardu vjernike iz cijele okolice. Desetljeća tomu da iz ove pravice se svečuje samo križevski pondiljak, koji je ujedno svako ljeto i jedina prilika gorske kapele, pri koj se okupljaju hodočasnici i domaćini pri svetoj maši. 10. majuša, u pondiljak, prekrasno sunčano vrime je dočekalo Četarce, Nardarce, Petrovišćane, sambotelske Hrvate, Nimce i Ugre iz Keresteša pri četarskom kiritofu.

Tristoljetna kapela s farnikom Tamásom Várhelyijem

Pred kapelom, ka nazvišćuje na ovom mjesto već od tri stoljeća Božju slavu, uprav tako kot i lani, farniki Pinčene doline, Tamás Várhelyi i Richárd Inzsöl su predvodili svetu dvojezičnu mašu.

„Ovde smo zopet skupa za jednim ljetom po običaju praoce da prosimo blagoslov na vinograd, na ljudsko djelo i na urodju. Današnji dan se preporučajmo ne samo u vrime, nego i u tijelu i duši za molitvu i hvalodavanje. Dajmo se s poštovanjem spo-

Mašu su služili duhovnici Pinčene doline Richárd Inzsöl i Tamás Várhelyi

menuti skupa naše junake ki su pali u svitski boji, a neka nas vežu misli i za one ke smo zgubili u ovoj pandemiji. Ovde moramo posebno spomenuti nekoga ki ov dan nikako ne bi bio izostavio, ki je ljeta dugo peljao, riktao i koordinirao ne samo ov svetak, nego i crikveni žitak Gornjega Četara i djelo Zaklade sv. Štefana, Petara Herića, ki je po našoj vjeri i danas s nami skupa”, tako su zvučale uvodne riči farnika Richáarda Inzsöla. Uz kantoricu Ane Jušić prazni stolac je osvidočio falingu človiaka i muškoga glasa. Duhovnik Tamás Várhelyi je u prodiki govorio o nazočnosti Blažene Divice Marije u našem žitku. „Natpis Ave Maria na našoj kapeli zlamenuje da moramo naš pogled zdignuti do Jezusa,

kamo nas pelja naša Nebeska Mati. Papa Franjo je na majuš razglasio da po svitu raštrkana marijanska hodočasna mjesta ov misec osebujno se pomolu za prestanak pandemije. Mi smo jako malo marijansko svetište u žitku svitske crikve, ali za našom molitvom stoji veliko oduševljenje, velika žilavost i veliko zaufanje u Blaženoj Divici Mariji. Ne smimo biti besposleni vjerniki u današnjem svitu, naše molitve i ljubav nas uključuju u Jezusev poziv, na zadaće i na marljivi žitak”, rekao je uz ostalo prodikač. Na kraju maše pozvani smo na molitve za prestanak virušnoga vrime, a za blagoslavljanjem čisla i molitvom jedne desetine očenaša, blagoslovljen je i vinograd. „Naši preoci i matere iz Narde su piše mogli dojt s gospodinom Kuntárom, moleć i jačuč do četarske Gore. Tu bi lipu pravicu mogli najzad donesti, ali bi se moralo to malo razglasiti, volju dati mladim”, mislila je to Estera Bošić iz susjednoga sela. Teta Ida Zsoldos-Derhan u Gori su doma, oni se znaju spomenuti na to, kako se je jedno ljeto Pinka zdignula, a godina curila i onda su došli ljudi kapeli Blažene Divice Marije u Goru, ku dandanas polako otkrivaju mladi ki si držu ovde krstitke i prisege. „Ja sam gizdava na našu kapelu, ku iz dvora vidim, gor uvečer kad je rasvišćena. Dojdem zano i onda koč, ako je probleme. Na vom brigu goridojdem od vrta, mislim da mi je s tim laglje, kad najlipše je nek simo dojt moliti”, dodali su teta Ida, dokle Ferenc Timar vridnost ovoga križevskoga pondiljka vidi u tom da je to spomen na Hrvate iz cijele okolice i dokaz da skupasliši-

Vjerniki su dospili na svetak iz cijele okolice

mo. „Svako ljeto smo bili za mašom pozvani k familiji Herić u klit, i sad ćemo projt maru da se spomenemo na Petara, ki je jako dobar kolegar bio i čuda jačkov smo skupa izjačili u ovoj Gorici”, čuli smo od petroviskoga hodočasnika. A gdo se je samo jednoč ovde na brigu u molitvi približio Bogu, ta kvizno i dalje u sebi nosi želju za povratkom na ovo sveto tlo. *Tiho*

Draškovići i dvorac u Šeljinu

Početak 18. stoljeća grof Lajos Batthyány podigao je dvorac u Šeljinu. On je dvorac s posjedom darovao u miraz svojoj kćeri Erzsébet Strattman prilikom udaje, 1841. godine, za grofa Karla Draškovića Trakošćanskog. Time je dvorac prešao u vlasništvo hrvatske plemićke obitelji Drašković. Veći broj članova trakošćanske plemićke obitelji Drašković obnašao je visoke funkcije u povijesnoj Ugarskoj, tako je Ivan Drašković bio hrvatski ban, jedan drugi Ivan ugarski palatin, a Juraj pečuški biskup.

Dio dvorca između dvaju istočnih glavnih vrata potječe iz 16. stoljeća, dok se istočno, zapadno i južno krilo izgradilo između 1745. i 1750. godine. Oko dvorca izgrađen je prekrasan park 1760-tih godina. Sadašnji izgled dvorca duguje grofu Ivanu Draškoviću (1878.-1963.). Ivan, posljednji značajni predstavnik ove grane obitelji Drašković, rođen je u Požunu, dje-

120 do 150 jelena, a farma se mogla pohvaliti godišnje s 12-14 velikih mužjaka.

Danas je barokni Draškovićev dvorac u Šeljinu zaštićeni spomenik kulture, a lovačko društvo Podravine nosi ime njegovog posljednjeg gospodara, Ivana Draškovića.

Branka Pavić Blažetin

FOK

U organizaciji Hrvatske samouprave Foka priređuje se „Duhovska svečanost i natjecanje u kuhanju“, koje će se održati 29. svibnja. Dolazak natjecatelja u dvoršite mjesnog Doma kulture se očekuje u 11 sati, slijedi natjecanje u kuhanju fiša, potom ocjenjivanje jela i objava rezultat te zajednički ručak i druženje. Priredbu je omogućila potpora Hrvatskog kulturnog i sportskog centra Josip Gujaš Džuretin i Hrvatske samouprava Baranjske županije. Svi koji žele sudjelovati natjecanju mogu se prijaviti kod predsjednice Hrvatske samouprave Foka Ljubice Veber na tel: +36 30 662 3036 ili putem e-maila: veberibolya@gmail.com.

Organizatori će natjecateljima osigurati sljedeće: 2 kom. ribe za „fiš“; vodu za kuhanje; klupe i stolove. Osim gore navedenog, natjecatelji sami trebaju osigurati ostale potrepštine za kuhanje (kotlić, plinsku bocu, pribor i ostale namirnice potrebne za natjecanje, šator itd.).

tinjstvo je proveo u Trakošćanu u Šeljinu, a školovao se u Beču i Pečuhu. Kao i njegov otac bio je strastveni lovac, koji je na svom posjedu udomio brojne vrste jelena i borio se za očuvanje krda jelena. Zanimali su ga lov i botanika. Već je njegov otac počeo stvarati ozbiljno lovno gospodarstvo i utemeljio park divljači pokraj Šeljina u Csányoszróú. Stvorili su farmu jelena nadaleko čuvenu u Europi, koja je u trideset godina dosegla populaciju od 350 grla, što je kasnije opalo na broj od

Nastavlja se Program „Mađarsko selo“

Kako je ovih dana za portal barcsihierek.hu izjavio predsjednik Tamás Reiz, Višenamjensko udruženje mini regija Barč sprema se za novi krug natjecanja u Programu „Mađarsko selo“. Udruženje okuplja dvadeset i šest naselja, koja su uspješno sudjelovala u prošlogodišnjem raspisu natječaja. Među njima su i naselja u kojima žive Hrvati i djeluju Hrvatske samouprave, koje su također prijavile projekte. Ovogodišnji raspis uključio i civilne udruge i crkvene općine u moguću krug natjecatelja, a po Reizu mogu se dobiti značajna financijska sredstva za obnovu i ulaganja. Mnogi su iskoristili mogućnost i prijavili projekte. Reiz je rekao kako su sela mini regije prijavila brojne projekte ukupno trinaest prijava i kako se očekuje potpora. Dodao je kako je iz prošlogodišnjeg Programa „Mađarsko selo“ obnovljeno više crkava primjerice crkva u Brlobašu i Dombolu, a sada se izvode radovi na crkvi u Lukovišću. Predviđa se kako će se obnova lukoviške crkve odvijati u više faza, za što su potrebna dodatna značajna sredstva.

B.P.B.

Mala stranica

Krležijada 2021, Pečuh

U školskoj godini 2020./2021. Hrvatski vrtić, osnovna škola, gimnazija i učenički dom Miroslava Krleže priredili su državno online natjecanje iz hrvatskog jezika pod nazivom „Krležijada 2021.“ za učenike dvojezičnih osnovnih i srednjih škola te škola s predmetnom nastavom hrvatskog jezika. Natjecanje se odvijalo online putem. Prijaviti su se mogli učenici 5.-8. razreda osnovnih škola te 9./N-12. razreda gimnazija. Donosimo imena nagrađenih učenika u raspisanim kategorijama.

OSNOVNE ŠKOLE S PREDMETNOM NASTAVOM

U kategoriji PPT-a o Hrvatskoj:

- I. mjesto: Rebeka Krisztina Deák, OŠ Tukulja, 7. a.
- II. mjesto: Laura Botos-Müller, OŠ Tukulja, 6. b.
- III. mjesto: Botond Bán, Vančaška OŠ, Baja, 7. b.

U kategoriji plakata „Hrvatski spomenici u mom kraju“:

- I. mjesto: Friderika Hajós, OŠ Lukovišće, 7. r.
- II. mjesto: Zalán Ostrogonác, OŠ u Gari, 5. r.
- III. mjesto: Boglárka Óvári, OŠ Lukovišće, 7. r.

U kategoriji online kviz „Koliko poznajem Hrvatsku?“

- I. mjesto: Péter Dániel Sólyom, OŠ Tukulja, 8. a.
- II. mjesto: Petra Sallai OŠ Tukulja, 6. b.
- III. mjesto: Árpád Bitte OŠ Tukulja, 8. a.

U kategoriji haiga:

- I. mjesto: Vivien Bogdán, OŠ Lukovišće, 7. r.
Ádám Bogdán, OŠ Lukovišće, 7. r.
Virág Vertkovci, OŠ Lukovišće, 7. r.
- II. mjesto: Grga Pálszabó, OŠ Lukovišće, 5. r.
- III. mjesto: Tamara Csonka, OŠ Lukovišće, 8. r.

U kategoriji stripa:

- I. mjesto: Johanna Judit Gregor, OŠ Tukulja, 7. a.
- II. mjesto: Máté Henézi, OŠ Tukulja, 7. a.
- III. mjesto: Norbert Ádám Czibi, OŠ Tukulja, 5. b.

DVOJEZIČNE GIMNAZIJE

U kategoriji videofilma o Miroslavu Krleži:

- I. mjesto: Luka Lampshire, HOŠIG, 9. r.
- II. mjesto: Lena Vajnberger, HOŠIG, 11. r.
- III. mjesto: Leon Gerencir, Hrvatska gimnazija Miroslav Krleža, 11. r.

U kategoriji eseja „Hrvatski spomenici u mom kraju“:

- I. mjesto: Marina Galić, Hrvatska gimnazija Miroslav Krleža, 10. r.
- II. mjesto: Éva Sántha, Hrvatska gimnazija Miroslav Krleža, 10. r.
- III. mjesto: Bodó Grétsy-Kováts, HOŠIG, 9. r.

U kategoriji „Lovi pogreške!“:

- I. mjesto: Mira Fekete (Hrvatska gimnazija Miroslav Krleža)

U kategoriji online kviza „Koliko poznajem hrvatski jezik?“:

- I. mjesto: Petra Horváth, Hrvatska gimnazija Miroslav Krleža, 11. r.
- II. mjesto: Luka Lampshire, HOŠIG, 9. r.
- III. mjesto: Lana Drljević, Hrvatska gimnazija „Miroslav Krleža“, 10. r.

DVOJEZIČNE OSNOVNE ŠKOLE

U kategoriji haiga:

- I. mjesto: Natalija Gáll, Hrvatska škola Miroslav Krleža, Pečuh, 5. a.
- II. mjesto: Dominika Polgár, Hrvatska škola Miroslav Krleža, Pečuh, 7. a.
- III. mjesto: Botond Resál, Hrvatska škola Miroslav Krleža, Pečuh, 5. a.

U kategoriji stripa:

- I. mjesto: Emília Sörös, Hrvatska škola Miroslav Krleža, Pečuh, 7. b.
- II. mjesto: Csanád Kiss, Hrvatska škola Miroslav Krleža, Pečuh, 7. a.
- III. mjesto: Máté Horváth, Hrvatska škola Miroslav Krleža, Pečuh, 5. a.

U kategoriji PPT-a o Miroslavu Krleži:

- I. mjesto: Márton Ádám Szappanyos, Hrvatska škola Miroslav Krlež“, Pečuh, 7. a.
- II. mjesto: Mirko Franković, Hrvatska škola Miroslav Krleža, Pečuh, 7. a.
- III. mjesto: Zora Szebényi, Hrvatska škola Miroslav Krleža, Pečuh, 5. b.

DVOJEZIČNE OSNOVNE ŠKOLE

U kategoriji PPT-a o Hrvatskoj:

- I. mjesto: Goran Szeremlei, Hrvatska škola Miroslav Krleža, Pečuh, 7. a.
- II. mjesto: Blanka Bošnjak, Hrvatska škola Miroslav Krleža, Pečuh, 7. b.
Ana Berta Stanić, Hrvatska škola Miroslav Krleža, Pečuh, 7. a.
- III. mjesto: Alíz Tóth-Bobány, Hrvatska škola Miroslav Krleža, Pečuh, 7. a.

U kategoriji online KVIZ „Koliko poznajem hrvatski pravopis?“

- I. mjesto: Márton Ádám Szappanyos, Hrvatska škola Miroslav Krleža, Pečuh, 7. a.
- II. mjesto: Márton Markovics, Hrvatska škola Miroslav Krleža, Pečuh, 7. a.
- III. mjesto: Medárd Lukács, Hrvatska škola Miroslav Krleža, Pečuh, 7. a.

Srce za život

U teškim vremenima uvijek se nađu mnogi dobri ljudi spremni pomoći onima koji su u teškoćama zbog svog zdravstvenog ili socijalnog stanja. Dilem države nižu se dobrotvorne akcije, od prikupljanja financijskih sredstava preko darivanja krvi do prikupljanja igračaka, odjeće i drugih potrepština. Svjedoci smo snage dobrote u prikupljanju financijskih sredstava, više puta je prikupljeno preko sedamsto milijuna forinti za bolesnu djecu, što doista zagrijava naša srca. Na hvalevrijednu inicijativu zastupnice serdahelske Lokalne samouprave Silvije Matole Samouprava je dala postaviti metalnu konstrukciju u obliku srca za prikupljanje plastičnih čepova PET ambalaže, kako bi i na taj način pomogla onima kojima je to potrebno. Nakon postavljanja „Velikog srca“ na Trgu Zrinski, ispred kuhinje Samouprave, koja se nalazi u zgradi Osnovne škole Katarina Zrinski, mališani Dječjeg vrtića u pratnji voditeljice ustanove Margite Körmeni i

Mališani Dječjeg vrtića ispred „Velikog srca“

odgojiteljice Eve Hederić pogledali su „Veliko srce“, kod kojeg im je zastupnica pojasnila zašto treba u njega bacati čepove.

„U postavljenu konstrukciju u obliku srca zasada prikupljamo čepove za Noela, jednog bolesnog dječaka, čije je liječenje do

Kuharice sa zastupnicom Silvijom Matolom (u crvenom) već su ubacile čepove

Učenici 5. razreda sa svojom razrednicom Katicom Lukač Brodčac

Radost prikupljanja čepova

ozdravljenja vrlo skupo i dugotrajno. Mnogi nisu u mogućnosti pomoći novčanim sredstvima, ali prikupljanjem čepova svi koji ubace taj otpad prikupljen u svom kućanstvu ili kod drugih mogu doprinijeti ozdravljenju tog dječaka, i mislim da je to dobar osjećaj za sve nas. Mi ćemo nastaviti prikupljati čepove i kada Noelu više neće biti potrebna pomoć i pomagati onima kojima je to najpotrebnije“, rekla je Silvija Matola nakon što je pojasnila djeci zbog čega treba prikupljati čepove.

Osim što služi za prikupljanje humanitarne pomoći, „Veliko srce“ uči i selektivnom prikupljanju otpada, a svojim izgledom krasi i serdahelski trg.

Beta

O Hrvatskom glasniku uz 30. obljetnicu tjednika Hrvata u Mađarskoj

„O važnosti manjinskih novina najviše znaju oni koji ih unatoč svim teškoćama nastoje stvarati i izdavati, ali i oni koji čine sve da ih onemoguće ili ukinu.“

U ožujku 1870. godine biskup Ivan Antunović na svoj je trošak u Kalači napokon uspio izdati „Bunjevačke i šokačke novine“. Od 1871. pod naslovom „Bunjevačka i šokačka vila“ tiskan je i kulturni prilog tih novina. Tim izdanjima želio je očuvati materinski jezik i baštinu te širiti kulturu među svojim sunarodnjacima i tako ih zaštititi od nasilne i prirodne asimilacije. Poznato nam je i to da je mnoštvo talentiranih mladića, također na svoj trošak, slao na više škole, podižući tako obrazovanost svoga naroda. Već 1873. godine „Bunjevačke i šokačke novine“ su ukinute, a kulturni prilog tih novina izlazio je do 1876., u posljednjim godinama u Subotici. Mislim da je Ivan Antunović svojim primjerom, za sva vremena odredio zadaću i svrhu manjinskih listova.

Na teritoriju današnje Mađarske od 1945. godine pa sve do danas neprekidno su tiskane novine na hrvatskom jeziku. Zajednički list Hrvata, Slovenaca i Srba „Naše novine“ izlazio je od 1946 do 1957. godine. Iz tog lista čuvam jedan isječak koji sadrži napis i fotografiju o osmašima koji su 1956. godine polagali prijemni ispit za učiteljsku školu na Trgu Ruža u Budimpešti. Najstariji primjerak „Narodnih novina“ koji čuvam izašao je 23. 12. 1959. godine. U tom broju objavljen je članak o nama odga-

jateljicama s fotografijom, pod naslovom: „Posjet tečaju naših zabavilja“ Autor članka je Matija Šokčević. Bila sam pretplatnica „Narodnih novina“ negdje od početka 80-ih godina, otada čuvam većinu primjeraka tog lista. Imam i onaj, datiran 18. travnja 1991., u kojem je tadašnji glavni urednik Marko Marković objavio napis pod naslovom: „Zbogom, Narodne novine, živio Hrvatski glasnik“. Novine s naznakom „Godina I., broj 1.“ imam stoga jer su negdje djelili kopije tog broja. Neki početni brojevi mi nedostaju. Zašto? U mjestu gdje stanujem, nitko nije tražio Hrvatski glasnik, jer tu ni tada nisu živjeli Hrvati. Na pošti su mi rekli da taj list ne po znaju i ne znaju gdje ga mogu pretplatiti. Budući da tada još nisam imala internet, a nisu svi imali ni telefon, posjetila sam redakciju u Budimpešti i tamo doznala sve potrebne podatke. Put još ni tako nije bio ravan. U uredu u kojem su se primale pretplate za novine doznala sam da je „Hrvatski glasnik inozemni list“. „Za inozemne novine pretplatu prima FORUM u Novom Sadu“. Na kraju sam ih uspjela uvjeriti pa su ipak preuzeli novac, a ja sam svakog tjedna dobivala Glasnik. Od tada sam pretplatnica, naravno, i čitateljica Hrvatskog glasnika. Ne želim prešutjeti ni činjenicu da su mi od 1. rujna 1988. u „Narodnim novinama“, a od 1991. i u Hrvatskom glasniku povremeno objavljivane pjesme, kraće i dulje priče, članci, fotografije, itd.

Svim suradnicima Hrvatskog glasnika čestitam 30. obljetnicu i želim im mnogo uspjeha u daljnjem radu!

Katarina Gubinski Takač

Savkoga petka u poštanskom sadučiću

„Za nas je Hrvatski glasnik obiteljsko štivo, koje trebamo prenijeti na mlade, na djecu i unuke“

Od samog početka čitatelj sam i pretplatnik Hrvatskog glasnika, a prije njega bio sam i Narodnih novina. Za mene je najbitnije da očuvamo naš jezik, zato naše novine, nekad Narodne novine, a danas Hrvatski glasnik iščekujem svakog tjedna. On je kod nas obiteljsko štivo. a najviše volim čitati o našim ljudima i događanjima, o tome kako je bilo nekada, a isto tako zanima me i što se događa u našoj zajednici. Sve što je zapisano ostat će trajno da i naši potomci mogu saznati sve o našem životu. Čudim se kad mi netko kaže da ne čita Hrvatski glasnik, da nije pretplatnik, jer mislim da je to naša obaveza. Isto tako kao predati materinski jezik našoj djeci i unucima, upisati ih u hrvatski vrtić, školu ili na hrvatski jezik, posjećivati naše priredbe, mise i kazališne predstave. Za mene su novine ono što uzmem u ruke, kao i fotografija koju mogu držati u ruci, opipati, čitati, gledati. Već odavno sakupljam, izrezujem i pohranjujem napise, prvenstveno o Santovu, ali i Baji, Gari i svim drugim naseljima i ljudima u Bačkoj. Ne znam još što će biti sa skupljenim napisima i fotografijama koje brižno čuvam, ali se nadam da ću ih sačuvati svojoj djeci i unucima. Povremeno ih uzimam, prelistavam, prisjećam se starih događanja i uspomena. Sjetim se kako je bilo nekad, a razmišljam o tome kakva nam je sudbina, što će biti s nama u budućnosti. Hoćemo li opstati ili nestati. Uistinu mislim da to i nije pitanje, jer i puno prije nas govorilo se da nas neće biti, pa nas ipak još uvijek ima. Čestitam vam na velikoj obljetnici.

Stipan Čilić (Santovo), umirovljenik

Hrvatska državna samouprava
ima čast pozvati Vas na
XIV. Državno hodočašće
Hrvata u Mađarskoj
koje će se održati
11. lipnja 2021. g. u Drvljancima.

Program:

- 7:00 Sveta misa u Martincima
- 7:30 Procesija u Drvljance
(usput križni put, krunica, ispovijed)
- 10:30 Litanijska pjesma kod zvonika Presvetog Srca Isusova
- 11:00 Sveta misa
- 13:00 Objed

Projekt je ostvaren potporom:

Državnog tajništva za odnose s vjerskim zajednicama i
narodnostima Ureda Predsjednika Vlade
Nacionalne zaklade Bethlen Gábor
Pečuške biskupije
NKUL-KP-1-2021/1-000464

Pozivnica

XIV. Državno hodočašće
Hrvata u Mađarskoj

PEČUH – „IŠTITE I DAT ĆE VAM SE! TRAŽITE I NAĆI ĆETE!”

U nedjelju, 23. svibnja 2021. godine u Franjevačkoj crkvi u Pečuhu s početkom u 16:00 u povodu Dana državnosti Republike Hrvatske održana je sveta misa na hrvatskom jeziku. Redovita je to mjesečna misa na hrvatskom jeziku koja se ostvaruje potporom Hrvatske samouprave grada Pečuha. Misno slavlje su predvodili prečasní Vladislav Mandura, dekan Osječkog vojnog dekanata i vlč. Gabrijel Barić. Na orguljama je svirao László Cseh, a misu pjevao Ženski pjevački zbor August Šenoa. Suorganizator mise je bio Generalni konzulat Republike Hrvatske u Pečuhu.

SALANTA

Hrvatska samouprava Salante organizira pješačko hodočašće u Đud u nedjelju, 30. svibnja na blagdan Presvetog Trojstva. Program: 6:00 Okupljanje kod Nijemetske crkve; 10:00 Hrvatska misa u Đudu; 12:30 Ručak. Na misu samouprava organizira autobus iz Salante, polazak je u 8:15 od škole. Prijave za autobusni prijevoz i ručak primaju zastupnici Hrvatske samouprave: Szilveszter Baloty 06-30/457-1784, Éva Ádám Bedics 0630/410-0390, Csaba Standovár 06-30/267-6676, Ágnes Tomola Ott 0630/699-4802, Brigitta Stivics Sándor 06-20/509-6714

BARANJA

U organizaciji Hrvatske državne samouprave, u petak 11. lipnja 2021. godine u Drvljancima u čast Presvetog Srca Isusova priređuje se XIV. Državno hodočašće Hrvata u Mađarskoj. Hrvatska samouprava Baranjske županije organizira autobusni prijevoz za hodočasnike. HDS poziva sve zainteresirane da izvijeste vjernike o hodočašću. Broj prijavljenih javite na telefon: Mišo Šarosač 06/30/864-63-95 ili na: msarosac@gmail.com